

ZARZĄDZENIE Nr 97/2020

**REKTORA
UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO**

z dnia 16.09.2020r.

w sprawie: sposobu zapewnienia w Uniwersytecie Rzeszowskim bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia.

Na podstawie art. 51 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (j.t. Dz.U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia - 30 października 2018r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz.U. z 2018 r., poz. 2090), zarządzam, co następuje:

§ 1

W Uniwersytecie Rzeszowskim zapewnia się bezpieczne i higieniczne warunki pracy i kształcenia w szczególności przez udostępnienie odpowiedniej infrastruktury oraz prowadzenie szkoleń.

§ 2

1. Odpowiednie jednostki organizacyjne i komórki Uniwersytetu Rzeszowskiego w porozumieniu z Inspektoratem BHPiOP, w celu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia:

- 1) analizują i identyfikują zagrożenia dla zdrowia i życia oraz oceniają i dokumentują ryzyko związane z pracą i kształceniem w uczelni, wynikające z realizowania zadań uczelni, oraz podejmują działania profilaktyczne zmniejszające to ryzyko;
- 2) współpracują z organami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i higieny pracy oraz związkami zawodowymi reprezentującymi pracowników uczelni, samorządem studenckim i samorządem doktorantów w zakresie, o którym mowa w pkt 1;
- 3) współpracują z dziekanami kolegiów przy określaniu przez nich czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, na które student będzie lub jest narażony podczas realizacji zajęć przewidzianych programem studiów.
- 4) analizują okoliczności i przyczyny wypadków związanych z pracą lub kształceniem w uczelni;
- 5) określają główne kierunki działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i kształcenia w uczelni;
- 6) określają sposób udostępniania i korzystania z infrastruktury uczelni, w tym wyposażenia technicznego;
- 7) określają sposoby organizowania imprez sportowych, kulturalnych lub rozrywkowych odbywających się na terenie uczelni niebędących imprezami masowymi w rozumieniu art. 3

pkt 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1870).

2. Rektor zapewnia uwzględnianie wyników analiz, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, w procesie organizacji pracy i kształcenia w uczelni, przy planowaniu inwestycji uczelni oraz planowaniu modernizacji i remontów obiektów uczelni.

§ 3

1. Budynki i pomieszczenia uczelni oraz przynależne do nich tereny i urządzenia, zgodnie ich funkcją i przeznaczeniem, powinny spełniać wymagania, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 1065) oraz przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1320) i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych.

2. Drogi ewakuacyjne na terenie uczelni powinny być utrzymane w należyтым stanie, niestwarzającym zagrożeń dla ich użytkowników;

3. Należy przeprowadzać kontrole stanu pomieszczeń uczelni i wyposażenia technicznego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i kształcenia;

4. W pomieszczeniach uczelni - warunki w zakresie oświetlenia, wentylacji, ogrzewania i powierzchni użytkowej określone zostały w przepisach wydanych na podstawie art. 237¹⁵ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t. j. Dz. U. z 2020r r. poz. 1320);

5. Stan wyposażenia pomieszczeń uczelni, a w szczególności: mebli, sprzętu, urządzeń i instalacji, nie może stanowić zagrożeń dla osób korzystających z tych pomieszczeń.

6. Należy wprowadzić oznakowanie i zabezpieczenie pomieszczeń, do których dostęp osobom nieuprawnionym jest wzbroniony;

7. Przy organizowaniu i wyposażaniu stanowisk pracy i miejsc kształcenia należy uwzględniać zasady ergonomii;

8. Przy organizowaniu i wyposażaniu stanowisk pracy i miejsc kształcenia należy uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych;

9. Pomieszczenia uczelni powinny być utrzymywane we właściwym stanie sanitarnym;

10. Należy wyposażyć pomieszczenia uczelni, w których są prowadzone zajęcia dydaktyczne, w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania tej pomocy. O konieczności wyposażenia danego pomieszczenia w apteczkę powinien w szczególności decydować aspekt możliwości wystąpienia urazów u osób przebywających w tym pomieszczeniu. Decyzje w tym względzie podejmuje zarządzający danym pomieszczeniem.

§ 4

W ramach realizacji obowiązków dotyczących zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia zarządzający danym pomieszczeniem, zapewniają umieszczenie, w widocznych miejscach w budynkach uczelni informacji o sposobie bezpiecznego i higienicznego korzystania z pomieszczeń uczelni i wyposażenia technicznego oraz zasadach postępowania w razie wypadku lub awarii, zapewniają

udostępnienie planów ewakuacji osób z budynków uczelni i oznaczenia dróg ewakuacyjnych.

§ 5

1. Maszyny i inne urządzenia znajdujące się w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych powinny:

1) być wyposażone w zabezpieczenia chroniące pracowników i studentów uczelni przed urazami, działaniem niebezpiecznych substancji chemicznych, porażeniem prądem elektrycznym, nadmiernym hałasem, szkodliwymi wstrząsami, działaniem wibracji i promieniowaniem oraz szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem innych czynników środowiska pracy;

2) uwzględniać zasady ergonomii;

3) być utrzymywane w stanie zapewniającym pełną sprawność działania i bezpieczeństwa pracy.

3. Niedopuszczalne jest wyposażanie laboratoriów, warsztatów i pracowni specjalistycznych w maszyny i inne urządzenia techniczne, które nie spełniają wymagań określonych w przepisach dotyczących oceny zgodności.

4. Maszyny i inne urządzenia techniczne czasowo niesprawne, uszkodzone lub pozostające w naprawie powinny być wyraźnie oznakowane i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich uruchomienie.

5. Użytkownikom należy udostępnić instrukcje bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych i sprzętu;

6. W miejscu prowadzenia zajęć z wykorzystaniem urządzeń technicznych i sprzętu należy umieścić, w widocznym miejscu, instrukcje określające zasady bezpieczeństwa i higieny korzystania z tych miejsc;

7. Należy wyposażyć uczestników zajęć prowadzonych w laboratorium i pracowni, w niezbędne środki ochrony indywidualnej w celu zabezpieczenia przed działaniem wykorzystywanych podczas zajęć niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia czynników;

8. Osoba prowadząca zajęcia z wykorzystaniem urządzeń technicznych i sprzętu zapoznaje uczestników tych zajęć z zasadami i metodami pracy zapewniającymi bezpieczeństwo przy wykonywaniu czynności w ramach zajęć.

§ 6

1. Substancje chemiczne wykorzystywane w uczelni umieszcza się w zamkniętych, wyraźnie oznakowanych opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym, niebezpiecznym działaniem, pożarem lub wybuchem. Substancje niebezpieczne i mieszaniny niebezpieczne przechowuje się w zamkniętych, specjalnie przystosowanych do tego celu pomieszczeniach.

2. Należy zapewnić udostępnienie kart charakterystyki substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych wykorzystywanych w kształceniu lub działalności naukowej osobom prowadzącym zajęcia z użyciem tych substancji.

4. Osoba prowadząca zajęcia zapoznaje uczestników zajęć z kartami charakterystyki substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz z informacjami o ich niebezpiecznym lub szkodliwym działaniu dla zdrowia oraz o niezbędnych środkach ostrożności.

§ 7

1. Rektor niezwłocznie informuje o wystąpieniu okoliczności uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie uczelni, stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia w znacznych rozmiarach:

- organy właściwe w sprawach bezpieczeństwa, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego;

- Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. Rektor może czasowo zawiesić zajęcia w uczelni albo zarządzić czasowe zamknięcie uczelni lub jej jednostki organizacyjnej w przypadku wystąpienia na danym terenie klęski żywiołowej, epidemii albo innych zdarzeń zagrażających życiu lub zdrowiu pracowników lub studentów.

3. W przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia podczas korzystania z pomieszczeń uczelni lub wyposażenia technicznego Rektor wprowadza zakaz korzystania z nich oraz nakazuje usunięcie stwierdzonego zagrożenia.

4. Pomieszczenie lub wyposażenie techniczne, o którym mowa w ust. 3, może zostać ponownie dopuszczone do użytku po stwierdzeniu usunięcia zagrożenia.

5. W przypadku, gdy sposób wykonywania czynności przez pracowników lub studentów stwarza zagrożenia dla ich życia lub zdrowia, odpowiednio Rektor/osoba prowadząca zajęcia może wstrzymać wykonywanie tych czynności oraz wskazać sposób ich bezpiecznego wykonania.

6. Dziekan lub osoba przez niego wyznaczona w przypadku stwierdzenia, że miejsce, w którym mają być prowadzone zajęcia lub stan znajdujących się w nim urządzeń może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa studentów jest obowiązany nie dopuścić do rozpoczęcia zajęć, wstrzymać zajęcia lub określić zadania i sposób postępowania zapewniające bezpieczne prowadzenie tych zajęć.

7. Jeżeli stan zagrożenia dla zdrowia lub życia powstanie lub ujawni się w trakcie zajęć, niezwłocznie przerywa się prowadzenie tych zajęć, a w razie konieczności opuszcza się zagrożone miejsce zgodnie z planem ewakuacji. W przypadku stwierdzenia, że w pomieszczeniach uczelni warunki te stwarzają zagrożenie dla zdrowia lub życia, Rektor czasowo zawiesza zajęcia w tych pomieszczeniach.

8. Dziekan jest obowiązany zapewnić, aby prowadzący zajęcia w pracowniach specjalistycznych, laboratoriach oraz prowadzący zajęcia wychowania fizycznego byli przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Zajęcia w uczelni mogą się odbywać pod nadzorem osoby upoważnionej do prowadzenia tych zajęć, posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące przeprowadzenie zajęć zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

9. Należy prowadzić dokumentację i ewidencję wypadków, którym ulegli pracownicy, studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych i innych form kształcenia w związku z realizacją programu kształcenia lub na terenie uczelni.

Dokumentacja i ewidencja jest prowadzona dla pracowników przez Inspektorat BHPiOP. Sama ewidencja dla studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych prowadzona jest przez dziekanaty, organizatora studiów podyplomowych (do wiadomości Działu Kształcenia) oraz organizatora studiów doktoranckich.

§ 8

Rektor zapewnia obowiązkowe szkolenia dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków pracy dla wszystkich pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zasady tego szkolenia zostały określone w zarządzeniu Rektora Nr 23/2019 z dnia 6 maja 2019 r.

§ 9

1. Rektor zapewnia obowiązkowe szkolenia dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia:
 - 1) studentom rozpoczynającym kształcenie na UR – na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich;
 - 2) doktorantom rozpoczynającym kształcenie w Szkole Doktorskiej UR;
 - 3) uczestnikom studiów podyplomowych i innych form kształcenia, jeżeli ich przeprowadzenie jest niezbędne dla bezpiecznej realizacji zajęć w ramach tych studiów lub kształcenia. Jeżeli obowiązek przeprowadzenia szkolenia nie wynika z programu danej formy kształcenia, o konieczności jego przeprowadzenia decyduje kierownik studiów podyplomowych w uzgodnieniu z Prorektorem ds. Studenckich i Kształcenia.
3. Szkolenia studentów dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia są realizowane w formie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w wymiarze minimum 4 godzin dydaktycznych, i kończą się zaliczeniem.
4. Ukończenie i zaliczenie szkolenia potwierdza się w karcie okresowych osiągnięć studenta, doktoranta, z wykorzystaniem systemu WU albo w dokumentacji związanej z realizacją danej formy kształcenia i jest warunkiem zaliczenia pierwszego semestru studiów.
5. Zasady i terminy realizacji szkolenia określa załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
6. Program szkolenia określa załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.
7. Z obowiązku szkolenia są zwolnieni studenci:
 - 1) rozpoczynający naukę na drugim i kolejnym kierunku studiów pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, którzy odbyli już takie szkolenie na UR;
 - 2) studiów drugiego stopnia, którzy zrealizowali szkolenie z zakresu BHP na UR na poziomie studiów I stopnia, pod warunkiem, że od ostatniego szkolenia nie upłynęło więcej niż 5 lat;
9. W sprawach dotyczących obowiązku realizacji szkolenia BHP przez studentów nieuregulowanych niniejszym zarządzeniem decyzje podejmuje dziekan kolegium.

§ 10

Traci moc zarządzenie Rektora UR nr 40/2007 z dnia 21.11.2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w Uniwersytecie Rzeszowskim.

§ 11

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO

Prof. dr hab. SYLWESTER CZOPEK